

Stosunek do NATO i obecności wojsk sojuszniczych w Polsce

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Poparcie dla członkostwa Polski w NATO	1
Postrzeganie pewności Sojuszu Północnoatlantyckiego	4
Stosunek do stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO	7

Przed 23. rocznicą przystąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego i w trakcie zbrojnej inwazji Rosji na Ukrainę po raz kolejny zapytaliśmy Polaków o stosunek do członkostwa naszego kraju w NATO, stacjonowania w Polsce wojsk innych państw Sojuszu oraz o ich poczucie pewności co do ewentualnego zaangażowania się sojuszników w obronę polskich granic¹.

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W NATO

Poparcie dla członkostwa Polski w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego jest obecnie najwyższe w historii naszych badań. Przynależność Polski do NATO popiera 94% Polaków, przy czym aż 75% stanowią zdecydowani zwolennicy członkostwa. Przeciwnych przynależności naszego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego jest zaledwie 0,5% badanych, a 3% deklaruje obojętność. W porównaniu z poprzednim pomiarem, który był realizowany w lutym 2020 roku², zwolenników członkostwa Polski w NATO jest więcej o 11 punktów procentowych łącznie. Znaczący wzrost poparcia wyraża się też w tym, że o 22 punkty procentowe przybyło jego zdecydowanych zwolenników. W porównaniu z badaniem sprzed dwóch lat znacząco (o 6 punktów) spadł odsetek respondentów obojętnych. Mniej osób deklaruje także, że tylko raczej popiera przynależność Polski do NATO (spadek z 30% do 19%). Zmniejszyła się i tak marginalna grupa przeciwników członkostwa Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (383) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

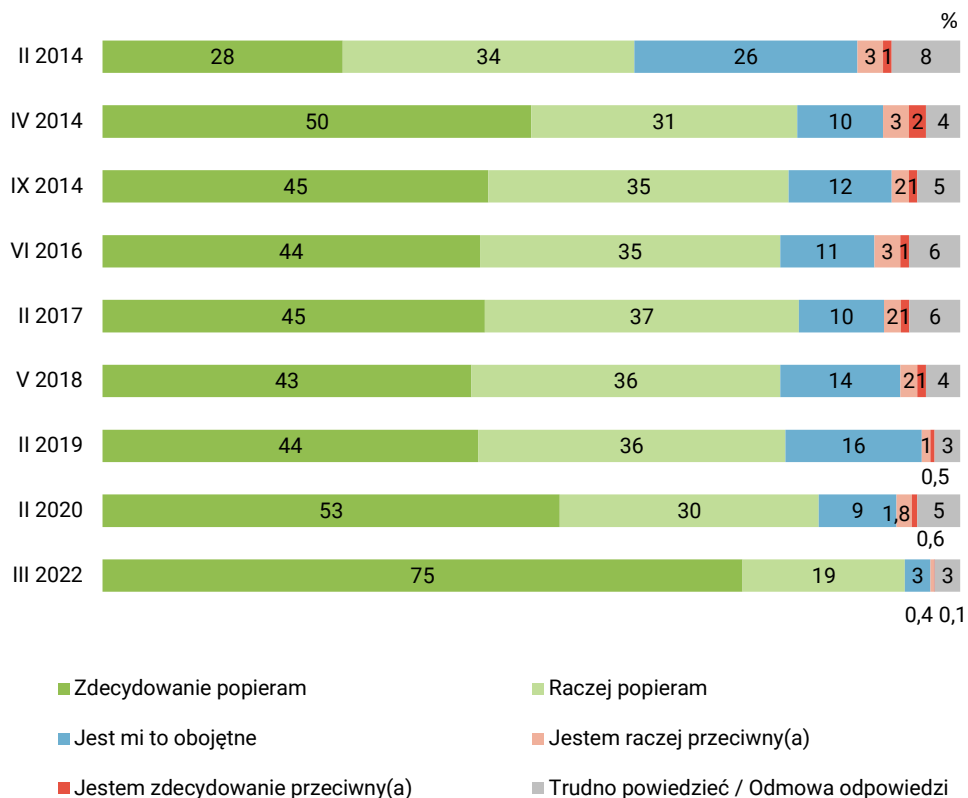
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 lutego do 10 marca 2022 roku na próbie liczącej 1078 osób (w tym: 56,0% metodą CAPI, 28,4% – CATI i 15,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

² Zob. komunikat CBOS „Postrzeganie bezpieczeństwa państwa i stosunek do NATO”, marzec 2020 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?

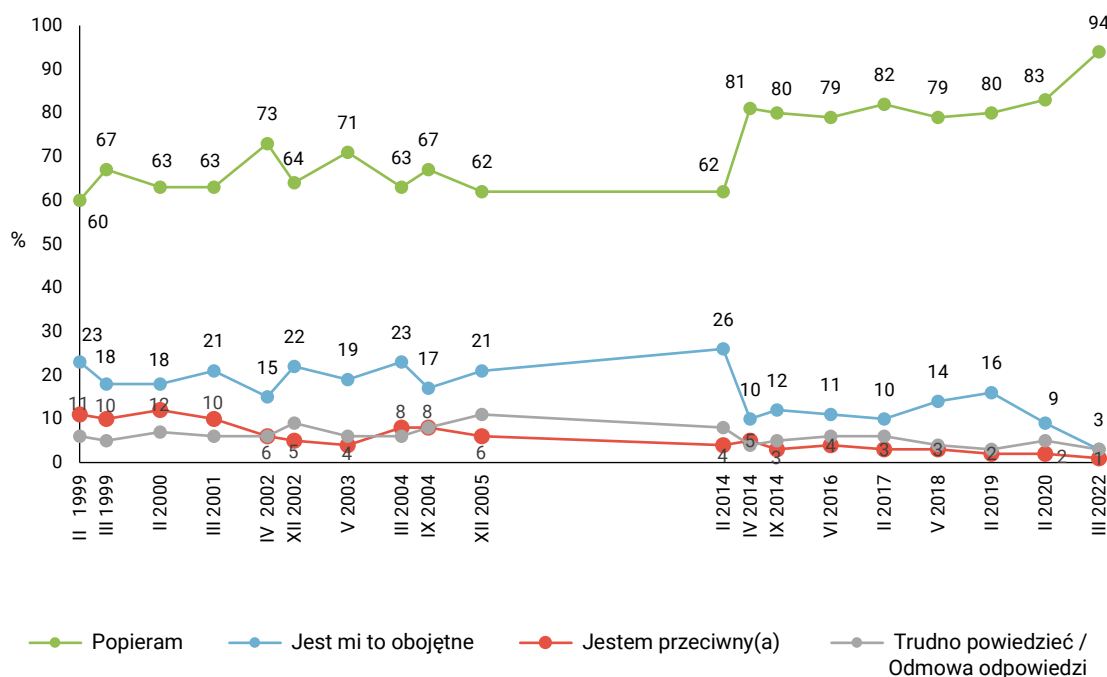
Od 1999 roku przynależność Polski do NATO popierała zdecydowana większość Polaków. Agresywne działania Rosji w stosunku do sąsiadującego państwa są jednak czynnikiem wyraźnie wzmacniającym społeczne poparcie dla przynależności Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego. Warto przypomnieć, iż znacząco wyższy jego poziom notujemy od kwietnia 2014 roku, kiedy to po „referendum” na Krymie i aneksji tego półwyspu przez Federację Rosyjską grupa Polaków popierających przynależność Polski do NATO zwiększyła się – w stosunku do wcześniejszego, lutowego pomiaru z tamtego roku – aż o 19 punktów procentowych, jednocześnie zaś o 16 punktów zmniejszył się wówczas odsetek osób twierdzących, że jest im obojętne, czy nasz kraj jest członkiem NATO czy też nie³. Wzrost poparcia dla członkostwa w NATO zarejestrowaliśmy w 2014 roku jeszcze przed atakami prorosyjskich separatystów na wschodzie Ukrainy i przed eskalacją przemocy w tym regionie. Po rozpoczętej 24 lutego br. zbrojnej inwazji Rosji na Ukrainę pronatowskie postawy są w polskim społeczeństwie rozpowszechnione jak nigdy wcześniej.

³ Zob. komunikat CBOS „Polacy o bezpieczeństwie narodowym i NATO”, kwiecień 2014 (oprac. K. Kowalczyk).

We wcześniejszym okresie wyraźne – choć nie tak duże jak w roku 2014 i obecnie – wzrosty odsetka zwolenników członkostwa Polski w NATO odnotowaliśmy w kwietniu 2002 roku (ponad pół roku po zamachu terrorystycznym na World Trade Center i uruchomieniu po raz pierwszy w historii NATO procedur związanych z art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego, który głosi, że atak na dowolne państwo należące do NATO jest równoznaczny z atakiem na cały sojusz) oraz w maju 2003 roku (dwa miesiące po rozpoczęciu przez Stany Zjednoczone i koalicję sił międzynarodowych, w skład której weszła też Polska, wojny w Iraku).

CBOS

RYS. 2. Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

Obecna sytuacja Ukrainy spowodowała, iż obojętni wobec przynależności Polski do NATO oraz jej przeciwnicy stanowią zdecydowaną mniejszość we wszystkich analizowanych grupach demograficznych i społecznych (zob. tabelę aneksową 1). Mimo iż zwolennicy członkostwa Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim zdecydowanie dominują we wszystkich grupach, to warto zwrócić uwagę na zróżnicowanie siły tego poparcia w zależności od wykształcenia badanych – im jest ono wyższe, tym częściej respondenci zdecydowanie je popierają (od 59% w grupie z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 87% w grupie osób z wyższym wykształceniem). Jednocześnie ankietowani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym najczęściej ze wszystkich nie mają zdania w tej kwestii (9%) lub deklarują obojętność (8%). Bardziej zdecydowanym poparciem dla członkostwa charakteryzują się też badani deklarujący lewicowe lub prawicowe poglądy polityczne (odpowiednio 81% i 80% zdecydowanych zwolenników) niż identyfikujący się z politycznym centrum (73%) oraz niepotrafiący określić swoich poglądów na osi lewica-centrum-prawica (63%). Więcej zdecydowanych zwolenników jest też wśród mężczyzn niż wśród kobiet (77% wobec 73%), które

częściej niż mężczyźni nie mają w tej kwestii zdania (5% wobec 1%). Warto dodać, iż w porównaniu z lutym 2020 roku poparcie dla przynależności Polski do NATO najbardziej wzrosło wśród badanych w wieku 18–24 lata oraz w grupie osób niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica.

Tak jak w dotychczasowych badaniach poparcie dla przynależności Polski do NATO związane jest także z deklarowanym zainteresowaniem polityką – im jest ono większe, tym więcej zwolenników członkostwa w sojuszu, a deklarowane poparcie częściej jest zdecydowane. Do stuprocentowych zwolenników obecności naszego kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim zaliczają się ankietowani deklarujący bardzo duże zainteresowanie polityką, uważnie śledzący prawie wszystko, co się w niej dzieje w polityce – 91% z nich popiera ją zdecydowanie, a 9% w sposób umiarkowany. Niewiele mniejsze poparcie notujemy w grupie badanych deklarujących duże zainteresowanie, dość uważnie śledzących to, co się dzieje w polityce (84% zdecydowanych zwolenników i 15% – umiarkowanych). Warto dodać, iż wśród respondentów deklarujących bardzo duże bądź duże zainteresowanie polityką nie ma przeciwników obecności Polski w NATO. Najczęściej natomiast jako przeciwnicy przynależności Polski do NATO deklarują się osoby w ogóle niezainteresowane polityką (3%). One też najczęściej deklarują obojętność (8%).

TABELA 1

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką:				
	bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzi Pan(i) prawie wszystko, co się dzieje w polityce	duże – dość uważnie śledzi Pan(i) to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzi Pan(i) jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają Pana(i) uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie Pana(i) to nie interesuje
procentowanie w kolumnach					
Zdecydowanie popieram	91	84	80	65	46
Raczej popieram	9	15	17	25	24
Jest mi to obojętne	0	0	2	6	8
Jestem (raczej lub zdecydowanie) przeciwny(a)	0	0	1	0	3
Trudno powiedzieć	0	1	1	4	19

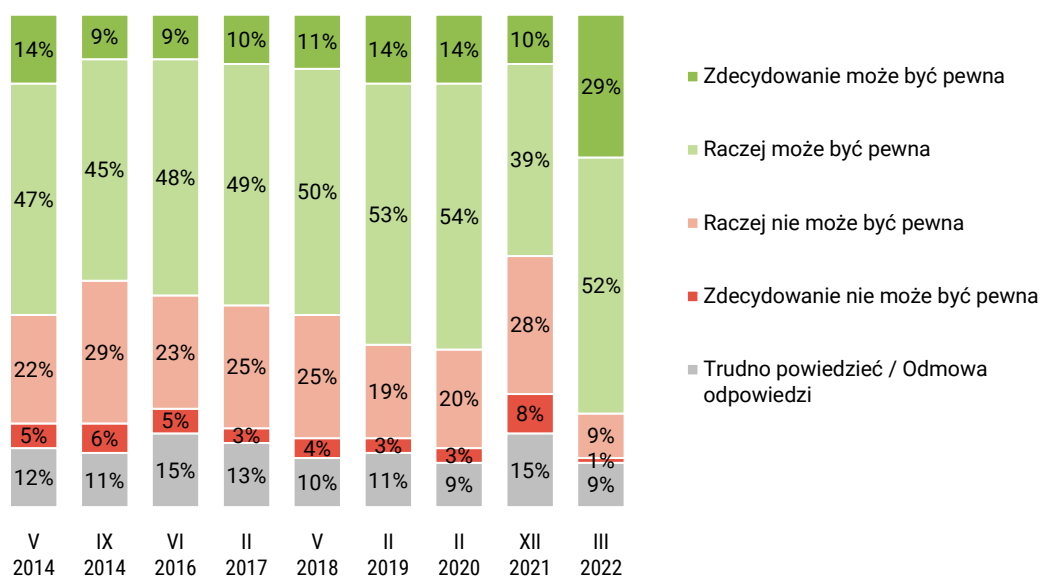
POSTRZEGANIE PEWNOŚCI SOJUSZU PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO

Artykuł 5 Traktatu Północnoatlantyckiego głosi, że atak na dowolne państwo należące do NATO jest równoznaczny z atakiem na cały sojusz. W trakcie inwazji Rosji na Ukrainę wielokrotnie można było usłyszeć zapewnienia oficjalnych przedstawicieli innych państw Sojuszu, z prezydentem Stanów Zjednoczonych Joe Bidenem na czele, że NATO będzie bronić każdego cala terytorium należącego do państw sojuszu. Poczucie pewności Sojuszu Północnoatlantyckiego jest obecnie wśród Polaków na rekordowo wysokim poziomie (monitorujemy je od 2014 roku). W marcu br. ponad cztery piąte

(81%) badanych uważa, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic (z czego 29% to zdecydowanie o tym przekonani), natomiast co dziesiąty respondent (10%) jest przeciwnego zdania, a 9% nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii.

CBOS

RYS. 3. Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?

Przeprowadzone analizy wielozmiennowe⁴ wskazują, iż na opinie w tej kwestii wpływ ma – tak jak w poprzednich badaniach⁵ – przede wszystkim ogólny stosunek ankietowanych do przynależności Polski do NATO. Obecnie wśród Polaków zdecydowanie dominuje nastawienie pronatowskie, warto więc zwrócić uwagę przede wszystkim na różnice opinii pomiędzy zdecydowanymi a umiarkowanymi zwolennikami członkostwa Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim. Wśród zdecydowanych zwolenników członkostwa w NATO 87% stanowią badani przekonani, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania natowskich sojuszników w ewentualną obronę naszych granic, przy czym 37% z nich jest o tym zdecydowanie przekonane, a 50% – raczej przekonane. Respondenci deklarujący, że raczej popierają przynależność Polski do NATO, najczęściej twierdzą, że Polska raczej może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę granic (67%), a tylko 4% z nich stanowią zdecydowanie o tym przekonani.

⁴ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

⁵ Zob. przypis 2.

TABELA 2

Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?	Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?				
	Zdecydowanie popieram	Raczej popieram	Jest mi to obojętne*	Jestem (raczej lub zdecydowanie) przeciwny(a)*	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi*
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie może być pewna	37	4	5	33	6
Raczej może być pewna	50	67	54	15	18
Raczej nie może być pewna	7	14	18	0	18
Zdecydowanie nie może być pewna	1	2	9	0	6
Trudno powiedzieć	5	13	14	52	52

* Uwaga: wyniki należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczbę respondentów w próbie

Opinie o ewentualnym zaangażowaniu natowskich sojuszników w obronę polskich granic związane są też z deklarowanym zainteresowaniem polityką. Co prawda, niezależnie od stopnia tego zainteresowania dominuje przekonanie, że w tej chwili Polska może być pewna ich zaangażowania w ewentualną obronę naszych granic, to najwięcej (44%) zdecydowanie o tym przekonanych jest w grupie badanych deklarujących, że uważnie, szczegółowo śledzą prawie wszystko, co się dzieje w polityce. Jednocześnie jednak w grupie respondentów najbardziej zainteresowanych polityką najwięcej jest też w to potencjalne zaangażowanie wątpiących (17%). Mniejszemu zainteresowaniu polityką towarzyszy częstszy brak zdania w tej kwestii. Wśród deklarujących całkowity brak zainteresowania polityką nie ma go aż co czwarty badany (25%).

TABELA 3

Bezpieczeństwo Polski oparte jest na przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Czy, Pana(i) zdaniem, w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę naszych granic czy też nie?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką:				
	bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzi Pan(i) prawie wszystko, co się dzieje w polityce	duże – dość uważnie śledzi Pan(i) to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzi Pan(i) jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają Pana(i) uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie Pana(i) to nie interesuje
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie może być pewna	44	32	31	19	24
Raczej może być pewna	37	58	52	59	37
Raczej nie może być pewna	14	7	9	8	12
Zdecydowanie nie może być pewna	3	2	1	2	2
Trudno powiedzieć	2	1	8	12	25

Przekonania badanych dotyczące pewności zaangażowania innych państw Sojuszu Północnoatlantyckiego w ewentualną obronę naszych granic wiążą się też z afiliacjami politycznymi. Najwięcej respondentów w mniejszym lub większym stopniu przekonanych, że w tej chwili Polska może być pewna takiego zaangażowania sojuszników, notujemy obecnie wśród badanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne (90%). Oni też najrzadziej w to wątpią (7%). Najmniej przekonanych co do ewentualnego zaangażowania natowskich sojuszników w obronę naszych granic (68%) i najwięcej w to wątpiących (15%) jest natomiast wśród ankietowanych niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych na osi lewica–centrum–prawica (zob. tabelę aneksową 2).

Spośród analizowanych zmiennych społeczno–demograficznych opinie w tej kwestii różnicuje przede wszystkim wiek badanych. Mimo iż we wszystkich wyróżnionych grupach ogromną większość stanowią uważający, że w tej chwili Polska może być pewna zaangażowania sojuszników z NATO w ewentualną obronę naszych granic, to warto zwrócić uwagę, iż częściej niż inni wątpią w to respondenci z grupy wiekowej 25–34 lata (15%).

W porównaniu z badaniem przeprowadzonym w grudniu 2021⁶, w trakcie trwania kryzysu migracyjnego na granicy z Białorusią, największy wzrost poczucia pewności zaangażowania natowskich sojuszników w obronę polskich granic odnotowaliśmy wśród osób z wyższym wykształceniem, badanych w wieku 25–44 lata, mieszkańców miast, których ludność mieści się w przedziale 20 000–99 999, a także respondentów deklarujących lewicowe poglądy polityczne. Wskutek większego przyrostu odsetka przekonanych, że Polska może być pewna zaangażowania sojuszników w ewentualną obronę granic, i spadku odsetka unikających zajęcia w tej sprawie stanowiska wśród kobiet niż wśród mężczyzn, znacząco zmniejszyły się też w porównaniu z grudniem ubiegłego roku różnice opinii pomiędzy płciami.

STOSUNEK DO STACJONOWANIA W POLSCE WOJSK INNYCH PAŃSTW NATO

W lutym br., jeszcze przed rozpoczęciem zbrojnej inwazji Rosji na Ukrainę, zwiększyła się obecność wojsk Stanów Zjednoczonych na terenie Polski. Pojawili się też w Polsce dodatkowi żołnierze z Wielkiej Brytanii. Obecnie 85% badanych jest zdania, że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO, przy czym blisko połowa (47%) popiera to zdecydowanie, a 38% – umiarkowanie. Przeciwnikami stałej obecności wojsk sojusznicznych na terytorium naszego kraju jest obecnie 9% ankietowanych, ale tylko co setny (1%) sprzeciwia się temu zdecydowanie. Uchyliło się od odpowiedzi 7% pytanym. Mamy zatem do czynienia z rekordowym w historii badań CBOS

⁶ Zob. komunikat CBOS „Opinia publiczna wobec kryzysu na granicy z Białorusią”, grudzień 2021 (oprac. M. Feliksiak).

poparciem dla stacjonowania wojsk innych państw Sojuszu Północnoatlantyckiego w Polsce. Od lutego 2019 roku, kiedy poprzednim razem pytaliśmy o tę kwestię, odsetek zwolenników zwiększył się o 20 punktów procentowych, natomiast przeciwników ubyło o 16 punktów. Warto przypomnieć, iż już w okresie od czerwca 2016 roku do lutego 2019 roku notowaliśmy wyższe niż wcześniej poparcie dla stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO, choć odsetek zwolenników stałej obecności sojuszniczych wojsk po raz pierwszy przewyższył udział jej przeciwników we wrześniu 2014 roku, czyli po włączeniu Krymu i Sewastopola w skład Federacji Rosyjskiej oraz po wybuchu konfliktu zbrojnego na wschodzie Ukrainy. Należy też podkreślić, iż od połowy 2016 roku do lutego 2019 roku wyniki badań były niezwykle stabilne, co przejawiało się nie tylko w ogólnych proporcjach zwolenników i przeciwników stałej obecności wojsk innych państw NATO w Polsce, ale także w odsetkach zdecydowanych oraz umiarkowanych jej zwolenników i przeciwników.

CBOS

RYS. 4. Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?

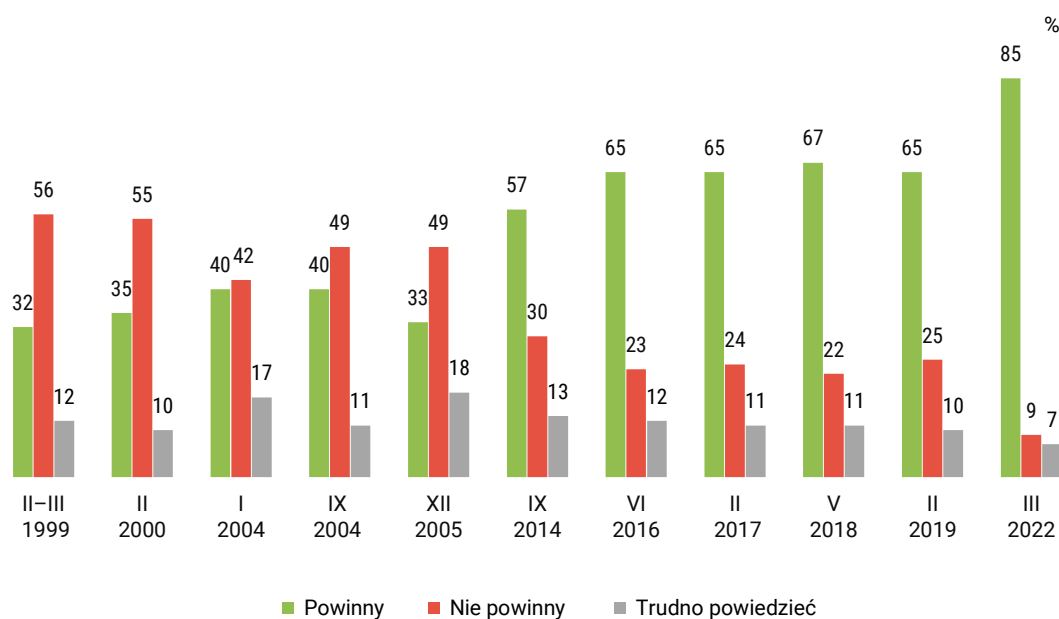

TABELA 4

Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań										
	II-III 1999	II 2000	I 2004	IX 2004	XII 2005	IX 2014	VI 2016	II 2017	V 2018	II 2019	III 2022
	procentowanie w kolumnach										
Zdecydowanie powinny	8	9	12	15	8	20	23	23	24	22	47
Raczej powinny	24	26	28	25	25	37	42	42	43	43	38
Raczej nie powinny	35	29	21	24	26	22	17	18	17	18	8
Zdecydowanie nie powinny	21	26	21	25	23	8	6	6	5	7	1
Trudno powiedzieć	12	10	17	11	18	13	12	11	11	10	7

Z wielozmiennowych analiz statystycznych⁷ wynika, że poparcie dla stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO niezmiennie wiąże się przede wszystkim z ogólnym stosunkiem do przynależności naszego kraju do Sojuszu Północnoatlantyckiego. Co oczywiste, największymi zwolennikami stałej obecności wojsk innych państw NATO w Polsce są badani zdecydowanie popierający członkostwo Polski w sojuszu – łącznie 91% z nich jest za, przy czym większość (58%) opowiada się za tym w sposób zdecydowany, a 34% uważa, że wojska innych państwa NATO raczej powinny stacjonować w Polsce.

TABELA 5

Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?	Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?				
	Zdecydowanie popieram	Raczej popieram	Jest mi to obojętne*	Jestem (raczej lub zdecydowanie) przeciwny(a)*	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi*
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie powinny	58	14	7	8	6
Raczej powinny	34	61	34	48	8
Raczej nie powinny	5	15	31	0	15
Zdecydowanie nie powinny	0	3	0	44	6
Trudno powiedzieć	3	6	29	0	65

* Uwaga: wyniki należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczbę respondentów w próbie

Stosunek do stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO istotnie różnicuje także deklarowany poziom zainteresowania polityką, przy czym im to zainteresowanie jest większe, tym wyższe poparcie dla stałej obecności wojsk sojuszniczych w naszym kraju. Mniejsze zainteresowanie polityką sprzyja natomiast częstszemu unikaniu wyrażania opinii na ten temat.

TABELA 6

Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką:				
	bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzi Pan(i) prawie wszystko, co się dzieje w polityce	duże – dość uważnie śledzi Pan(i) to, co się dzieje w polityce	średnie – śledzi Pan(i) jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają Pana(i) uwagę nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie Pana(i) to nie interesuje
	procentowanie w kolumnach				
Zdecydowanie powinny	70	62	46	38	22
Raczej powinny	22	29	40	42	40
Raczej nie powinny	2	6	8	7	11
Zdecydowanie nie powinny	5	1	1	1	3
Trudno powiedzieć	0	2	4	11	24

⁷ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

Stosunek do stacjonowania w naszym kraju wojsk innych państw Sojuszu Północnoatlantyckiego różnicują też deklarowane poglądy polityczne. Co prawda, we wszystkich wyróżnionych grupach wyraźnie dominują zwolennicy ich stałej obecności, ale skalą tego poparcia na tle pozostałych wyróżniają się badani identyfikujący się z prawicą (55% z ich uważa, że w Polsce zdecydowanie powinny stacjonować wojska innych państw NATO, a 36% – że raczej powinny). Najwięcej przeciwników stałej obecności wojsk innych państw NATO w Polsce jest wśród respondentów niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych na osi lewica-centrum-prawica (14%) – zob. tabelę aneksową 3.

Spośród analizowanych zmiennych demograficznych stosunek do stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO najbardziej różnicuje płeć ankietowanych. Tak jak w poprzednich badaniach silniej stałą obecność wojsk innych państw NATO w Polsce popierają mężczyźni (87%, w tym 51% w sposób zdecydowany) niż kobiety (82%, w tym 42% w sposób zdecydowany). Obie płcie niemal nie różnią się jednak, jeśli chodzi o odsetek sprzeciwiających się stałej obecności wojsk innych państw NATO na terytorium RP – 10% takich deklaracji wśród mężczyzn i 8% wśród kobiet. Kobiety częściej niż mężczyźni nie mają natomiast w tej kwestii wyrobionych poglądów (odpowiednio 9% wobec 3%). Warto też dodać, iż w porównaniu z poprzednim badaniem na ten temat, które było zrealizowane w lutym 2019 roku⁸, poparcie dla stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO znacznie bardziej wzrosło wśród kobiet niż wśród mężczyzn.

Agresywne działania Rosji w stosunku do sąsiadującego państwa są czynnikiem wyraźnie wzmacniającym pronatowskie nastawienia w polskim społeczeństwie. Poparcie dla przynależności Polski do NATO jest obecnie najwyższe w historii naszych badań i właściwie możemy mówić o narodowym konsensusie w tej kwestii. Członkostwo w NATO popiera 95% Polaków, przy czym aż 75% stanowią zdecydowani zwolennicy, natomiast przeciwnicy przynależności do Sojuszu to zaledwie 0,5% badanych. Obecność sił innych państw NATO na terenie Polski w trakcie zbrojnej inwazji Rosji na Ukrainę wzmacnia także znacząco wiarygodność Sojuszu w oczach Polaków. Świadczy o tym fakt, iż najwyższy w historii naszych badań jest też odsetek respondentów przekonanych, że Polska może być pewna zaangażowania sojuszników z NATO w ewentualną obronę naszych granic (81%). Rekordowe jest również poparcie dla stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO (85%).

Opracowała

Barbara Badora

⁸ Zob. komunikat CBOS „20 lat członkostwa Polski w NATO”, marzec 2019 (oprac. B. Badora).